BEZPEČNOSTNÍ SITUACE V DEMOKRATICKÉ REPUBLICE KONGO

RADEK MAZUCH
radek.mazuch@amo.cz

Pražský studentský summit

Pražský studentský summit je unikátní vzdělávací projekt existující od roku 1995. Každoročně vzdělává přes 300 studentů středních i vysokých škol o současných globálních tématech, a to především prostřednictvím simulace jednání tří klíčových mezinárodních organizací – OSN, NATO a EU.

studentsummit.cz
summit@amo.cz
facebook.com/studentsummit
instagram.com/praguestudentsummit
twitter.com/studentsummit
youtube.com/studentsummit

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO)

AMO je nevládní nezisková organizace založená v roce 1997 za účelem výzkumu avzdělávání v oblasti mezinárodních vztahů. Tento přední český zahraničně politický think-tank není spjat s žádnou politickou stranou ani ideologií. Svou činností podporuje aktivní přístup k zahraniční politice, poskytuje nestrannou analýzu mezinárodního dění a otevírá prostor k fundované diskusi.

Radek Mazuch

Autor je spolupracovníkem Asociace pro mezinárodní otázky a členem přípravného týmu Pražského studentského summitu.

Autor: Radek Mazuch
Imprimatur: David Bouz, František Novotný, Martin Hvězda, Josef Kučera
Jazyková úprava: Martin Hvězda, Alžběta Filipková
Sazba: Petra Hubatková, Rafat Kurdi
Grafická úprava: Jaroslav Kopřiva

Vydala Asociace pro mezinárodní otázky (AMO) pro potřeby XXIV. ročníku Pražského studentského summitu.
© AMO 2018

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO)
Žitná 27, 110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 813 460, e-mail: summit@amo.cz
IČ : 65 99 95 33

www.amo.cz
www.studentsummit.cz

Jak číst BGR — 3
1 Úvod — 4
2 Historie — 4
2. 1 Koloniální období — 4
2. 2 Nezávislost — 4
2. 3 Vláda Mobutu Sese Seka — 5
2. 4 První válka v Kongu (1996-1997) — 5
2. 5 Druhá válka v Kongu — 5
3 Současná situace — 7
3. 1 Vláda v Kinshase — 7
3. 2 Východní Kongo — 7
3. 3 Aktéři konfliktu — 7
4 Role mezinárodního společenství — 9
4. 1 Mise MONUC — 9
4. 2 Mise MONUSCO — 9
5 Závěr — 9
Otázky pro jednání — 10
Doporučené zdroje — 10
Seznam použitých zdrojů — 11

Jak číst BGR

Tento background report, vytvořený pro účely Pražského studentského summitu, je dokument určený pro simulované jednání Rady bezpečnosti OSN. Obsahuje stručný přehled historického pozadí, příčin problémů a vývoje bezpečnostní situace v Demokratické republice Kongo.

Jelikož se jedná primárně o materiál určený k samostudiu a k vytváření stanovisek, některé informace – především postoje některých států zastoupených v Radě bezpečnosti – jsou účelově vynechány či nepříliš zdůrazněny.

Background byl napsán v červenci 2018, což znamená, že některé informace mohou být v době publikace neaktuální.

1 Úvod

Demokratická republika Kongo (DRK) je zemí ležící ve středu Afriky. Je druhou největší a čtvrtou nejlidnatější zemí na kontinentu. Obyvatelstvo DRK je tvořeno příslušníky téměř dvou stovek různých etnik a kmenů, což úzce souvisí s řadou problémů, kterými země trpí.[1] Kongo si prošlo řadou válečných konfliktů, bylo řízeno mnoha nekompetentními vládami a stále se ze škod, které způsobily, plně nevzpamatovalo. DRK totiž sužují prakticky všechny problémy typické pro státy subsaharské Afriky. Jedná se především o vysokou korupci, zločinnost, chudobu, nezaměstnanost a špatný stav infrastruktury.[2]

> **Obyvatelstvo DRK je tvořeno příslušníky téměř dvou stovek různých etnik a kmenů, což úzce souvisí s řadou problémů, kterými země trpí.**

Řadě dalších zemí subsaharské Afriky se podařilo částečně překonat komplikovanou minulost a nyní zažívají výrazný ekonomický růst. I ekonomika DRK v posledních několika letech roste.[3] Pokud má ale skutečně dojít k dlouhodobé stabilizaci země, neobejde se tento proces bez úspěšného dokončení politické transformace v zemi. V současné době i nadále panuje špatná bezpečnostní situace v některých oblastech a zároveň si centrální vláda stále udržuje autoritářský charakter. Uspořádání voleb a vyřešení současné ústavní krize je nezbytné pro další rozvoj státu.

Osud této velké a lidnaté země totiž bude mít nepochybně silný vliv na vývoj v okolních státech. Klíčovou institucí pro dosažení míru a stability v zemi je bezpochyby Organizace spojených národů (OSN) a především Rada Bezpečnosti (UNSC). Už od vzniku DRK hrají zahraniční aktéři významnou roli ve směřování země a nepochybně budou mít silný vliv i v budoucnu.

2 Historie

Kongo bylo pod belgickou nadvládou až do druhé poloviny 20. století a komplikované koloniální dědictví si nese dodnes.

2. 1 Koloniální období

Oblast dnešní DRK byla kolonizována Belgičany, kteří toto území získali po dlouhých jednáních mezi evropskými mocnostmi. Na etnické rozložení nebyl brán zřetel, a tak se na území pod belgickou správou ocitlo velmi různorodé obyvatelstvo,[4] přičemž v prvních letech byla tato vláda obzvláště krutá. Kongo bylo pod přímou správou belgického krále Leopolda II. a s jeho vědomím docházelo v zemi k mimořádně brutálnímu zacházení s domorodým obyvatelstvem – podle odhadů zemřelo v tehdejším Leopoldově Kongu až 15 milionů lidí. Teprve pod silným tlakem došlo k předání správy země do rukou belgického parlamentu, a tak vzniklo Belgické Kongo. Pod státní kontrolou se situace v zemi sice částečně zlepšila, ale stále se jednalo o velmi tvrdou vládu.[5]

2. 2 Nezávislost

Kongo získalo nezávislost na základě rezoluce č. 1514 z roku 1960 spolu s dalšími 17 africkými zeměmi. Prakticky ihned, ve stejném roce, propukla takzvaná „konžská krize". Některé provincie (jmenovitě Katanga a Jižní Kasai) se za belgické podpory snažily[6] neúspěšně odtrhnout. Tato krize rovněž vyvolala napětí mezi premiérem Lumumbou a prezidentem Kasavubu. Premiér se nejdříve obrátil s žádostí o pomoc na mezinárodní společenství, což vedlo ke zřízení ONUC (United Nations Operation in the Congo), která ale nedokázala naplnit Lumumbova očekávání. Belgie i USA

profitovaly z rozdělení země, a proto neměly žádný větší zájem na udržení její celistvosti. Premiér byl ale rozhodnutý obnovit a udržet jednotu státu, a tak se začal postupně odklánět od původně deklarované neutrality a začal se sbližovat se Sovětským svazem.[7] To způsobilo u západních zemí zděšení z pronikání sovětského vlivu do Afriky. V této chvíli zasáhl velitel armády Joseph Mobutu, který provedl státní převrat. Pod Mobutuovým velením se armádě postupně podařilo porazit separatisty a znovu převzít kontrolu nad územím Konga. To, co se nazývá „konžská krize", bylo ukončeno v roce 1965 státním převratem. Díky němu uchvátil Mobutu absolutní moc v zemi.[8]

2. 3 Vláda Mobutu Sese Seka

Mobutuova vláda se vyznačovala masivní korupcí a nekompetentním řízením země a stala se archetypem státu, jehož přírodní bohatství bylo zcela přivlastěno malou skupinou čelních představitelů. Mobutuovým hlavním politickým programem byl proces autentizace, kdy se snažil zemi zbavit jejího koloniálního dědictví. Kongo bylo přejmenováno na Zaire a i Joseph Mobutu přijal nové jméno v domorodém jazyce (Mobutu Sese Seko Kuku Ngbendu wa za Banga).[9] Třebaže země disponovala rozsáhlými zásobami nerostných surovin a Mobutuův ostře antikomunistický postoj zajišťoval štědrou ekonomickou pomoc ze Západu, profitovalo z těchto prostředků jen velmi málo lidí blízkých Mobutuovi. To vedlo k hlubokým ekonomickým problémům, které se silně projevily v pozdějších letech jeho vlády – vysoká míra korupce vládnoucí vrstvy nakonec vedla k ekonomickému kolapsu.[10]

Ke konkrétním změnám Mobutua přiměl konec studené války, neboť značně opadla ochota západních zemí držet jej u moci.[11] Mobutu souhlasil se zřízením koaličního kabinetu i s účastí opozice, nicméně i nadále si podržel kontrolu nad klíčovými institucemi. Současně však část opozice odmítla na kompromis přistoupit a dokonce zřídila vlastní paralelní vládu.[12]

2. 4 První válka v Kongu (1996-1997)

Jeden z nejzásadnějších momentů, který silně ovlivnil celé Kongo (tehdejší Zaire), byla genocida ve Rwandě. Do DRK uprchly na dva miliony Hutuů v obavě před pomstou nové tutsijské vlády, která ovládla zemi po genocidě, kterou na nich Hutuové spáchali.[13] Ve východním Kongu se Hutuové brzy přeskupili a začali terorizovat místní obyvatelstvo, především etnické Tutsije. Rwanda se rozhodla spolu s Ugandou zakročit (oficiálně s cílem bránit obyvatelstvo východního Konga) a převzít kontrolu nad místními zdroji surovin.[14] Spojily se proto s povstaleckým vůdcem Laurent-Désiré Kabilou a vpadly do Konga (tehdejšího Zairu). Ozbrojené síly věrné Mobutuovi byly v tuto chvíli už velice slabé a nebyly schopny nepřátelské armádě čelit. Kabila tak brzy převzal moc v zemi.[15]

2. 5 Druhá válka v Kongu

Druhá konžská válka představovala jeden z nejhorších válečných konfliktů v Africe, a to především kvůli vyso-

Map 3: Regional actors in the Second Congo War
Carte 3: Acteurs régionaux de la Seconde guerre du Congo

Source: *The New Internationalist*

Obr. 1: Role zahraničních aktérů během druhé války v Kongu[47]

kým ztrátám na životech civilního obyvatelstva a zapojení velkého množství aktérů.[16] Trvala od roku 1998 do roku 2003 a vyžádala si mezi 1 a 5 miliony obětí – údaje se značně liší kvůli nedostatku dat.[17] Důvodem propuknutí další války bylo rozhodnutí prezidenta Kabily zbavit se rwandských a ugandských jednotek na svém území, které ovládaly východ země včetně oblastí bohatých na suroviny. Rwanda i Uganda se ale odmítly podřídit a místo toho zformovaly novou alianci povstalců s cílem Kabilu svrhnout. Ten požádal o pomoc Angolu a Zimbabwe a postupně se mu podařilo získat podporu řady dalších států.[18]

> **Druhá konžská válka představovala jeden z nejhorších válečných konfliktů v Africe, a to především kvůli vysokým ztrátám na životech civilního obyvatelstva a zapojení velkého množství aktérů.**

Brzy po vypuknutí konfliktu se objevily pokusy o nastolení míru. První dohodnuté příměří bylo podepsáno v Lusace v roce 1999,[19] nicméně nebylo ani jednou ze stran dodržováno. Navíc se začaly objevovat i spory v rámci jednotlivých stran konfliktu. Důležitým zlomem ve válce byla smrt prezidenta Kabily v roce 2001. Ten zemřel při atentátu a byl nahrazen svým synem, Josephem Kabilou.[20]

Zprostředkovatelem míru se nakonec stala Jihoafrická republika, díky které došlo k ukončení konfliktu dohodou ze Sun City.[21] Přestože nejhorší fáze války skončila, boje i nadále pokračovaly a pokračují v regionech Kivu a v Ituri.

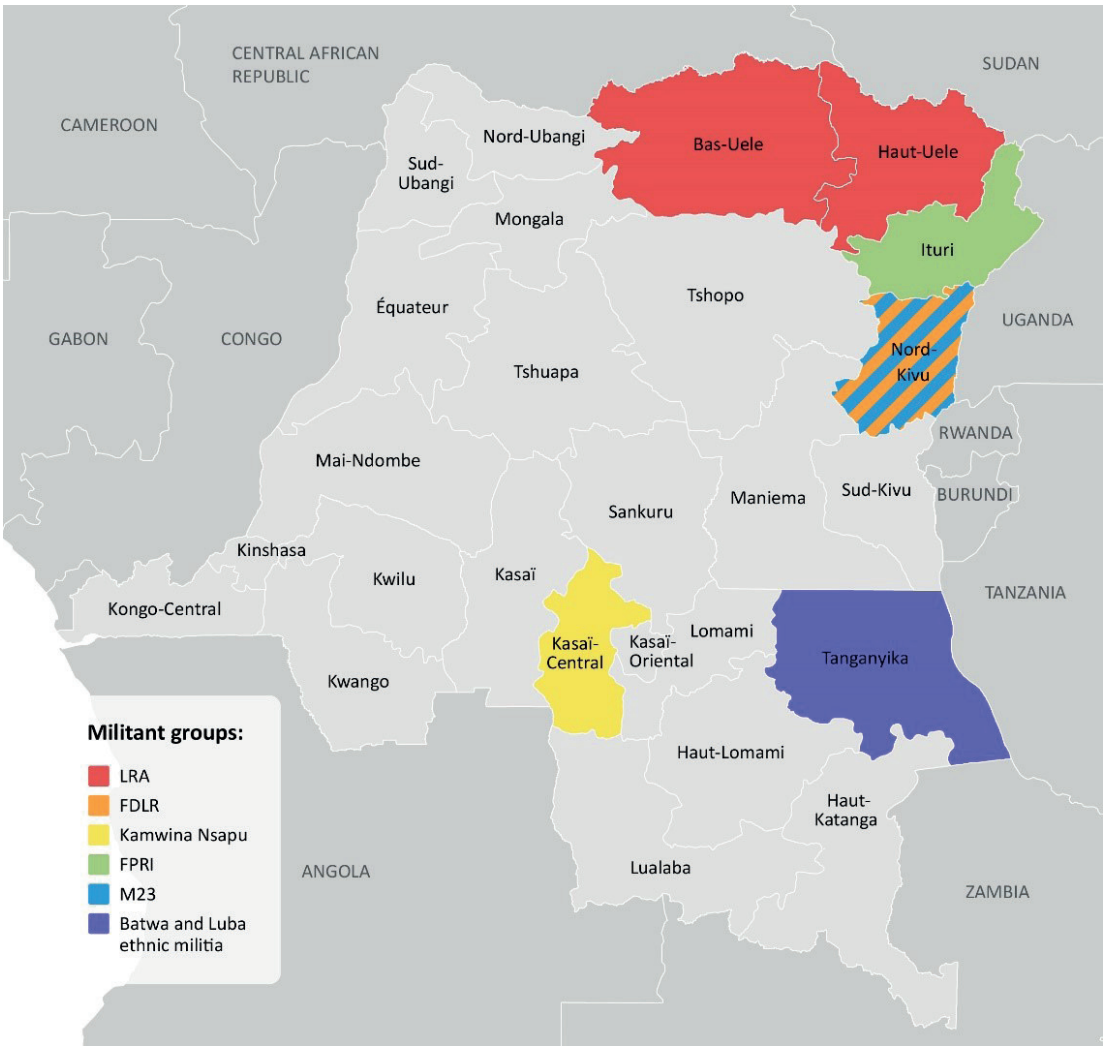

Obr. 2: Mapa problémových oblastí v DRK[48]

3 Současná situace

Momentálně je sice DRK v lepším stavu než v dobách občanské války, nicméně i nadále v zemi působí řada ozbrojených skupin (viz výše), které s různou intenzitou operují v deseti z šestadvaceti provincií a obzvláště v posledních letech se násilí spíše stupňuje.

3. 1 Vláda v Kinshase

Počínaní prezidenta Jospeha Kabily je v současnosti zdrojem sílících obav napříč mezinárodním společenstvím. V souladu s ústavou schválenou v roce 2006 byl Kabila zvolen na pětileté funkční období s možností jednoho znovuzvolení. Kabila pak funkci obhájil i v roce 2011. Už v případě prvních voleb se objevila četná obvinění z porušování volebního zákona i samotné ústavy. Zatímco první volby byly přes nedostatky označeny mezinárodními pozorovateli za relativně svobodné, u druhých byla situace podstatně horší.[22] Opozice zpochybnila výsledek prvních voleb a u druhých jej otevřeně odmítla.[23]

Vláda prezidenta Kabily mladšího je nepopulární a sílící nespokojenost potírá stupňujícími se represemi proti civilnímu obyvatelstvu.[24] Vůbec největší problém ale v současné době představuje neustálé odkládání dalších prezidentských voleb. Ty se měly uskutečnit již v roce 2016, ale navzdory slibům se tak doposud nestalo. Po silném odporu opozice prezident Kabila přistoupil na dohodu, která stanovila konání voleb před koncem prosince 2017 a zároveň mu neumožnila další kandidaturu.[25] Jejich konání je ale soustavně odkládáno a volební komise oficiálně prohlásila, že neočekává jejich konání před rokem 2019, což je také dáno obavou prezidenta z případné nestability po jeho odchodu z funkce.[26] Prezident Kabila se nakonec rozhodl neucházet se o další funkční období, ale podpořil kandidaturu svého blízkého spolupracovníka Emmanuel Ramazaniho.[27]

3. 2 Východní Kongo

Východ země při hranicích s Rwandou a Ugandou představuje historicky jednu z nejproblematičtějších oblastí. Přestože zde vliv těchto dvou států již není tak silný, i nadále zde působí více než sedmdesát různých ozbrojených skupin. Vláda prezidenta Kabily nemá oblast plně pod kontrolou a především v odlehlých oblastech je pro vládní síly komplikované operovat, z velké části kvůli absenci infrastruktury.[28]

Ve východních regionech se rovněž nachází obzvláště bohatá naleziště nerostných surovin a minerálů, a proto jsou tyto oblasti klíčové pro vládu, která se zde snaží posilovat svůj vliv. Je pro ni však těžké najít v regionu nějaké spojence, bez kterých se posílení jejích pozic v oblasti neobejde.[29]

3. 3 Aktéři konfliktu

Mimořádná komplikovanost hledání řešení konfliktu v DRK je dána především velkým množstvím různých stran, které často střídavě spolupracují a bojují mezi sebou. Jedná se jak o jednotlivé státy, tak o ozbrojené skupiny. V některých případech je ale obtížné tyto dvě skupiny aktérů od sebe odlišit.

3. 3. 1 Státní aktéři

Rwanda

Role Rwandy v celém konfliktu je zcela klíčová a v mnoha ohledech to byla právě genocida ve Rwandě, která byla impulsem pro vypuknutí bojů. Rwandská vláda podporovala prezidenta Kabilu (především prostřednictvím skupiny RCD, viz níže) při převzetí moci a následně využila svou pozici k těžbě nerostných surovin v zemi. Po skončení druhé konžské války, kdy se proti rwandským silám naopak postavil sám Kabila, její vliv sice poklesl, nicméně nikdy zcela nezmizel. S pravděpodobnou podporou Rwandy byla na východě země také zformována povstalecká jednotka M23.[30]

Uganda

Uganda sice stála po boku Rwandy při podpoře Kabily během jeho snahy o převzetí moci, ale podporovala přitom vlastní povstaleckou skupinu MLC (viz níže). Zpočátku spolupracovala se Rwandou, nicméně v určité fázi se jejich zájmy rozešly a mezi

oběma zeměmi došlo ke střetu. Stejně jako u Rwandy bylo ugandským cílem získat nerostné suroviny a zajistit východní hranici. Ugandské síly operovaly především na severu země, v současné době je jejich vliv již spíše omezený.[31]

3. 3. 2 Povstalecké skupiny

V DRK působí celá řada různých povstaleckých skupin, přičemž řada z nich neomezuje své pole působnosti pouze na samotné Kongo.[32] Mezi nejvýznamnější skupiny patří:

Alliance of Democratic Forces for the Liberation of Congo--Zaire (AFDL nebo ADFLC)

AFDL bylo spojenectví různých opozičních skupin s podporou Rwandy a Ugandy, které svrhlo vládu Mobutu Sese Seka. Jeho vůdcem byl Laurent-Désiré Kabila a po vítězství v první konžské válce se transformovalo v regulérní konžskou armádu.[33]

Congolese Rally for Democracy (RCD)

RCD bylo primárně tutsijskou skupinou,[34] která byla podporována Rwandou. Pomohlo Kabilovi získat moc v zemi, nicméně později se ve druhé konžské válce postavilo proti němu. Kabilovi se díky podpoře Angoly a Zimbabwe podařilo svoji pozici uhájit a RCD se začalo postupně rozpadat i díky sílícímu vlivu Ugandy uvnitř skupiny. Organizace byla ještě více oslabena po otevřeném střetu mezi Ugandou a Rwandou v roce 2003.[35]

Movement for the Liberation of the Congo (MLC)

MLC bylo podporováno Ugandou a vedle konfliktu v Kongu působilo také ve Středoafrické republice. Aktivní bylo především na severu země a soupeřilo o vliv se skupinami podporovanými Rwandou. Po formálním ukončení války se přeměnilo v politickou stranu a v současné době představuje jednu z opozičních stran v zemi.[36]

Mai Mai

Třebaže hlavní ozbrojené skupiny se zpočátku v DRK formovaly z příslušníků cizích států, v reakci na jejich přítomnost začaly vznikat i skupiny rebelů složené z Konžanů. Ty bojovaly především proti zahraničním silám, ale v současné době bojují na straně vlády i proti ní a věnují se ve velké míře těžbě nerostných surovin. Jedná se o poměrně různorodou množinu skupin s někdy velmi protichůdnými zájmy (např.: PARECO, APCLS, URDC, či NDC).[37]

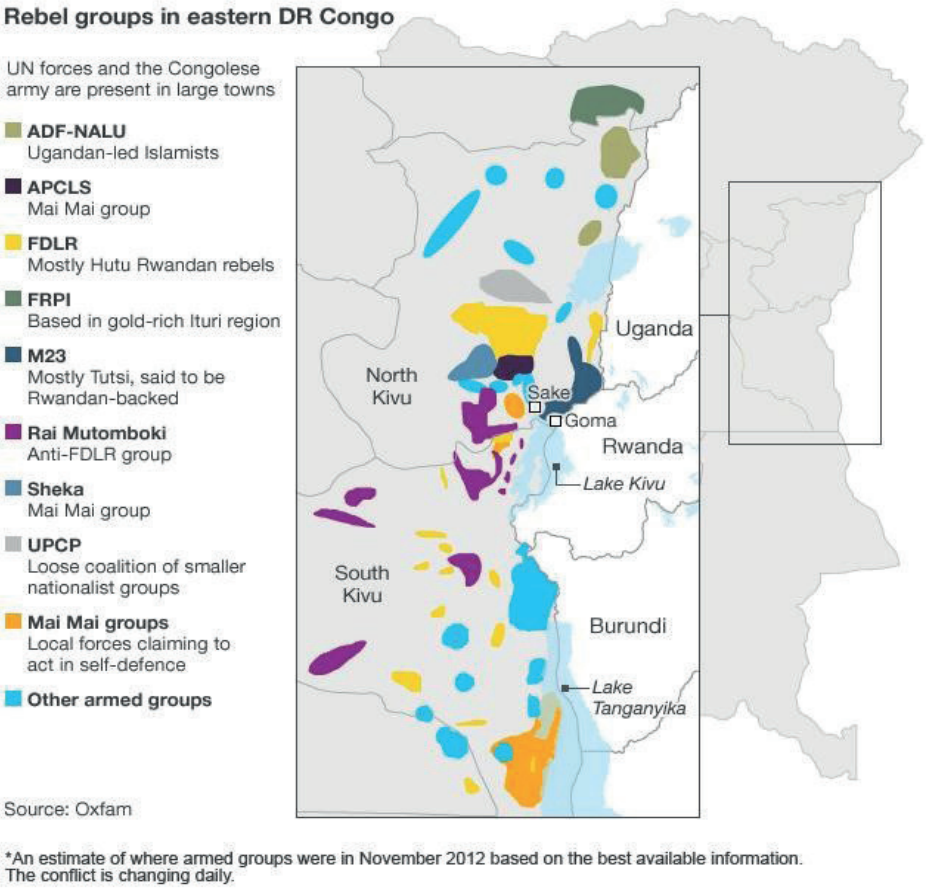

Obr. 3: Přibližné rozmístění povstaleckých skupin na východě Konga v roce 2012[49]

4 Role mezinárodního společenství

Mezinárodní společenství sehrálo klíčovou úlohu ve snaze nalézt řešení problému DRK a i v současnosti je v tomto ohledu velmi aktivní, neboť stále probíhá řada iniciativ. Zároveň je ale často podrobováno kritice, protože nedokáže přizpůsobit své postupy lokálním podmínkám.[38]

4. 1 Mise MONUC

OSN znovu vyslala své jednotky do Konga po přijetí Lusacké dohody o klidu zbraní. Jednalo se o kontingent až devadesáti pozorovatelů, který měl monitorovat příměří na základě *rezoluce č. 1258* (1999).[39] Protože napětí v zemi přetrvávalo, byla brzy schválena další *rezoluce č. 1291* (2000), která významně navýšila rozsah mise na maximální počet 5537 příslušníků.[40] Zároveň také došlo k rozšíření jejich mandátu o přímý dohled nad dodržováním dohody a řadu dalších úkolů. S koncem války v roce 2004 bylo *rezolucí č. 1565* rozhodnuto o dalším rozsáhlém navýšení o 5900 osob.[41]

4. 2 Mise MONUSCO

Mise MONUC byla 1. července 2010 přejmenována na misi MONUSCO (the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo).[42] Jejím posláním je pomáhat vládě DRK se stabilizací země a zároveň chránit humanitární pracovníky, přičemž v případě nutnosti mají oprávnění použít při plnění těchto úkolů i vojenskou sílu.

Ve stínu zhoršující se bezpečnostní situace byla v roce 2012 podepsána dohoda 11 zemí z regionu.[43] Tato považuje právě misi MONUSCO za klíčovou pro stabilizaci regionu a za ústředního aktéra mírového řešení. Právě s cílem dojít naplnění této dohody byla *rezolucí č. 2098* (2013) zřízena tzv. intervenční brigáda.[44] Tato nová jednotka představuje pokrok ve využívání peacekeepingu, neboť jejím úkolem je i přímý boj proti povstaleckým skupinám. Zároveň ale byly stanoveny poměrně přísné podmínky fungování této jednotky a její mandát musí být každý rok prodlužován. K tomu od té doby pravidelně dochází, nicméně zároveň s tím je postupně snižován počet rozmístěných jednotek, a to až na současných 16 071.[45]

> **Rezolucí č. 2098 (2013) byla zřízena tzv. intervenční brigáda.**

I přes pozitivní přínos, který mise pro situaci v zemi doposud měla, se jí nevyhnula řada skandálů, které poškozují její reputaci mezi místním obyvatelstvem. Jedná se především o případy znásilnění konžských žen příslušníky mírových sborů.[46]

5 Závěr

Demokratická republika Kongo zůstává i nadále jednou z nejnebezpečnějších zemí Afriky. Řadu problémů, jejichž příčiny mají původ již v koloniální minulosti, se dosud nepodařilo vyřešit a mnoho dalších se po nabytí nezávislosti objevilo. I přes své mimořádné surovinové bohatství zůstává DRK velmi chudou zemí a třebaže dochází k postupnému zlepšení, současně se v některých oblastech zhoršuje bezpečnostní situace.

Bez silného a stabilního politického systému nebude žádný posun k lepšímu možný, ale současná vláda prezidenta Kábily bohužel v tomto ohledu mnoho důvěry nevzbuzuje. Spíše naopak – projevuje stále silnější autoritářské tendence, které vycházejí ze snahy vlády udržet zemi alespoň částečně pod kontrolou. Tento vývoj zároveň mnohé vede k obavám z dalšího zhoršení stavu lidských práv v zemi. Zlepšení situace se neobejde bez silného mezinárodního společenství, které ale už nesmí opakovat chyby minulosti. Právě Rada bezpečnosti musí sehrát aktivní úlohu a usilovně pracovat na konsenzuálním řešení, které by bylo ku prospěchu věci. Minulost Konga i celé Afriky dokazuje, že pokud se mezinárodní společenství z politických důvodů neodhodlá k akci, když je to nutné, může to mít velmi závažné následky.

Otázky pro jednání

1. Sehrál váš stát nějakou roli v konfliktech, které v Kongu proběhly? Jakou?
2. Má váš stát na území DRK ekonomické zájmy? Jak se případně promítají do zahraničněpolitických priorit?
3. Jak se váš stát staví k vládě prezidenta Kabily? Mělo by mezinárodní společenství intervenovat do tamější vnitropolitické situace, příp. jak?
4. Jaký je postoj vašeho státu k povstaleckým skupinám operujících v DRK?
5. Přispívá nebo přispíval váš stát na misi MONUSCO? Jaký je postoj vašeho státu k existenci mise?
6. Je pro vás důležitá otázka lidských práv v Kongu?

Doporučené zdroje

Conflict Minerals, Rebels and Child Soldiers in Congo
krátký dokument přibližující realitu dnešního Konga

https://www.youtube.com/watch?v=kYqrflGpTRE

UN Documents for Democratic Republic of the Congo
seznam dokumentů přijatých UNSC ohledně DRK

https://www.securitycouncilreport.org/un-documents/democratic-republic-of-the-congo/

Congo is sliding back to bloodshed
článek věnující se současné situaci v zemi a popisující rizika současného vývoje v zemi

https://www.economist.com/leaders/2018/02/15/congo-is-sliding-back-to-bloodshed

The Landscape of Armed Groups in the Eastern Congo
text podrobněji popisující jednotlivé frakce a skupiny působící v DRK

http://congoresearchgroup.org/wp-content/uploads/2015/11/The-Landscape-of-Armed-Grou
ps-in-Eastern-Congo1.pdf

MONUSCO
oficiální web mise MONUSCO

https://monusco.unmissions.org/en

Seznam použitých zdrojů

1 CIA World Factbook [online]. 2018 [cit. 2018-09-03]. Dostupné z: https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/cg.html, D. R. Congo: Language and 'Authentic Nationalism'. SIMPSON, Andrew. Language and National Identity in Africa [online]. Oxford: Oxford university press, s. 214 [cit. 2018-09-30]. ISBN 0199286744.

2 The Congolese Government Is at War with Its People. Human Right Watch [online]. 2017 [cit. 2018-07-10]. Dostupné z: https://www.hrw.org/blog-feed/democratic-republic-congo-crisis, Democratic Republic of Congo. The Heritage Foundation [online]. 2018 [cit. 2018-09-03]. Dostupné z: https://www.heritage.org/index/country/democraticrepubliccongo

3 Democratic Republic of Congo. The Heritage Foundation [online]. 2018 [cit. 2018-07-10]. Dostupné z: https://www.heritage.org/index/country/democraticrepubliccongo

4 BELGIAN COLONIAL EDUCATION POLICY: A POOR FOUNDATION FOR STABILITY. The Ultimate History Project [online]. [cit. 2018-09-03]. Dostupné z: http://ultimatehistoryproject.com/belgian-congo.html

5 Belgium annexes the Congo Free State. SAHO [online]. 2017 [cit. 2018-09-03]. Dostupné z: https://www.sahistory.org.za/dated-event/belgium-annexes-congo-free-state, Democratic Republic of Congo profile - Timeline. BBC [online]. 2018 [cit. 2018-07-10]. Dostupné z: https://www.bbc.com/news/world-africa-13286306

6 The UN and the Congo Crisis of 1960 [online]. 2014, , 4-8 [cit. 2018-09-03]. Dostupné z: https://elischolar.library.yale.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1006&context=applebaum_award

7 HOBBS, Nicole. The UN and the Congo Crisis of 1960 [online]. 2014, , 32-35 [cit. 2018-09-04]. Dostupné z: https://elischolar.library.yale.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1006&context=applebaum_award

8 The Congo, Decolonization, and the Cold War, 1960–1965. Office of the Historian [online]. [cit. 2018-07-10]. Dostupné z: https://history.state.gov/milestones/1961-1968/congo-decolonization

9 Mobutu Sese Seko 1930-1997. The Telegraph [online]. 2001 [cit. 2018-09-04]. Dostupné z: https://www.telegraph.co.uk/news/1399588/Mobutu-Sese-Seko-1930-1997.html

10 As the Nation's Economy Collapses, Zairians Squirm Under Mobutu's Heel. The New York Times [online]. 1992 [cit. 2018-07-10]. Dostupné z: https://www.nytimes.com/1992/08/30/world/as-the-nation-s-economy-collapses-zairians-squirm-under-mobutu-s-heel.html

11 U.S. Cuts Aid to Zaire, Setting Off a Policy Debate. The New York Times [online]. 1990 [cit. 2018-07-10]. Dostupné z: https://www.nytimes.com/1990/11/04/world/us-cuts-aid-to-zaire-setting-off-a-policy-debate.html

12 Democratic Republic of Congo: Road to Political Transition [online]. 2006 [cit. 2018-07-10]. Dostupné z: https://www.eisa.org.za/pdf/drc2006background.pdf

13 Rwanda: How the genocide happened. BBC [online]. 2011 [cit. 2018-07-10]. Dostupné z: https://www.bbc.com/news/world-africa-13431486

14 Blood and minerals: Who profits from conflict in DRC?. Aljazeera [online]. 2016 [cit. 2018-09-04]. Dostupné z: https://www.aljazeera.com/indepth/features/2016/01/blood-minerals-profits-conflict-drc-160118124123342.html

15 The 1994 Rwandan Genocide. Eastern Congo Initiative [online]. [cit. 2018-07-10]. Dostupné z: http://www.easterncongo.org/about-drc/history-of-the-conflict

16 The World's Worst War. The New York Times [online]. 2012 [cit. 2018-09-04]. Dostupné z: https://www.nytimes.com/2012/12/16/sunday-review/congos-never-ending-war.html

17 Congo Civil War. GlobalSecurity.org [online]. 2017 [cit. 2018-07-10]. Dostupné z: https://www.globalsecurity.org/military/world/war/congo.htm, Review Congo war halves death tol. NBC News [online]. 2010 [cit. 2018-09-04]. Dostupné z: http://www.nbcnews.com/id/34958903/ns/world_news-africa/t/review-congo-war-halves-death-toll/#.W46fHOgzY2×

18 A brief history of Congo's wars. The Chrisitan Scinece Monitor [online]. 2011 [cit. 2018-09-04]. Dostupné z: https://www.csmonitor.com/World/Africa/Africa-Monitor/2011/1129/A-brief-history-of-Congo-s-wars

19 Ceasefire Agreement (Lusaka Agreement). United Nations Peacemaker [online]. 1999 [cit. 2018-07-10]. Dostupné z: https://peacemaker.un.org/drc-lusaka-agreement99

20 Joseph Kabila: DR Congo's president in profile. BBC NEWS [online]. 2011 [cit. 2018-07-11]. Dostupné z: https://www.bbc.com/news/world--africa-16120557

21 Congo peace deal signed. The Guardian [online]. 2002 [cit. 2018-09-04]. Dostupné z: https://www.theguardian.com/world/2002/dec/17/congo

22 Understanding the constitutional crisis in Congo. Brookings [online]. 2017 [cit. 2018-07-11]. Dostupné z: https://www.brookings.edu/blog/order-from-chaos/2017/04/17/understanding-the-constitutional-crisis-in-congo/

23 Etienne Tshisekedi rejects DR Congo result and declares himself winner. Telegraph.co.uk [online]. 2011 [cit. 2018-07-11]. Dostupné z: https://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/democraticrepublicofcongo/8947278/Etienne-Tshisekedi-rejects-DR-Congo-result-and-declares-himself-winner.html

24 Poll: Support for Congo's Embattled President Kabila Slides to 7.8 Percent. Foreign policy [online]. 2016 [cit. 2018-09-04]. Dostupné z: https://foreignpolicy.com/2016/10/25/poll-support-for-congos-embattled-president-kabila-slides-to-7-8-percent/

25 Deal finalised on peaceful political transition in DRC. Aljazeera [online]. 2016 [cit. 2018-07-11]. Dostupné z: https://www.aljazeera.com/news/2016/12/deal-finalised-peaceful-political-transition-drc-161231182050153.html

26 No Congo election until mid-2019, says electoral commission. Reuters [online]. 2017 [cit. 2018-07-11]. Dostupné z: https://af.reuters.com/article/topNews/idAFKBN1CG1KO-OZATP

27 Joseph Kabila ruled out as DRC election candidate. The Guardian [online]. 2018 [cit. 2018-09-04]. Dostupné z: https://www.theguardian.com/world/2018/aug/08/joseph-kabila-ruled-out-as-drc-election-candidate

28 ESSAY: THE LANDSCAPE OF ARMED GROUPS IN EASTERN CONGO. Congo Research Group [online]. 2015 [cit. 2018-09-04]. Dostupné z: http://congoresearchgroup.org/essay-the-landscape-of-armed-groups-in-eastern-congo-2/

29 Tamtéž.

30 Rwanda in Congo: Sixteen Years of Intervention. African arguments [online]. 2012 [cit. 2018-07-12]. Dostupné z: http://africanarguments.org/2012/07/09/rwanda-in-congo-sixteen-years-of-intervention-by-william-macpherson/

31 Crisis in Eastern Congo and the Role of External Actors. Institute for Defence And and Analyses [online]. 2013 [cit. 2018-07-12]. Dostupné z: https://idsa.in/africatrends/crisis-in-eastern-congo-and-the-role-of-external-actors_0413

32 Rwanda in Congo: Sixteen Years of Intervention – By William Macpherson. African Arguments [online]. 2012 [cit. 2018-09-04]. Dostupné z: http://africanarguments.org/2012/07/09/rwanda-in-congo-sixteen-years-of-intervention-by-william-macpherson/

33 Armed groups in eastern DRC. IRIN The inside story on emergencies [online]. 2013 [cit. 2018-07-13]. Dostupné z: http://www.irinnews.org/report/99037/briefing-armed-groups-eastern-drc

34 Assessment for Tutsis in the Dem. Rep. of the Congo. Minorities at risk [online]. 2006 [cit. 2018-09-04]. Dostupné z: http://africanarguments.org/2012/07/09/rwanda-in-congo-sixteen-years-of-intervention-by-william-macpherson/

35 Rassemblement congolais pour la democratie (RCD). Global security [online]. [cit. 2018-07-13]. Dostupné z: https://www.globalsecurity.org/military/world/para/rcd.htm

36 Mouvement de liberation congolais (MLC). Global security [online]. [cit. 2018-07-13]. Dostupné z: https://www.globalsecurity.org/military/world/para/mlc.htm

37 Armed groups in eastern DRC. IRIN The inside story on emergencies [online]. 2013 [cit. 2018-07-13]. Dostupné z: http://www.irinnews.org/report/99037/briefing-armed-groups-eastern-drc

38 Congo: Why UN peacekeepers have a credibility problem. The Guardian [online]. 2013 [cit. 2018-10-01]. Dostupné z: https://www.theguardian.com/world/2013/aug/30/congo-un-peacekeepers-problem

39 Rezoluce UNSC č. 1258. United nations [online]. 1999 [cit. 2018-07-13]. Dostupné z: http://undocs.org/S/RES/1258(1999)

40 Rezoluce UNSC č. 1291. United nations [online]. 2000 [cit. 2018-07-13]. Dostupné z: http://undocs.org/S/RES/1291(2000)

41 Rezoluce UNSC č. 1565. United nations [online]. 2004 [cit. 2018-07-13]. Dostupné z: http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1565(2004)

42 Rezoluce UNSC č. 1925. United Nations [online]. 2010 [cit. 2018-07-12]. Dostupné z: http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1925(2010)

43 Peace, Security and Cooperation Framework for the Democratic Republic of the Congo and the region. United Nations [online]. 2013 [cit. 2018-07-12]. Dostupné z: http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2013/131

44 Rezoluce UNSC č. 2098. United Nations [online]. 2013 [cit. 2018-07-12]. Dostupné z: http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/2098(2013)

45 FACTS AND FIGURES. MONUSCO [online]. 2017 [cit. 2018-09-04]. Dostupné z: https://monusco.unmissions.org/en/facts-and-figures, Rezoluce UNSC č. 2348. United Nations [online]. 2017, 2017 [cit. 2018-07-12]. Dostupné z: http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/2098(2013)

46 DR Congo: UN peacekeepers face fresh sexual abuse claims [online]. 2017 [cit. 2018-10-01]. Dostupné z: https://www.bbc.com/news/world-africa-39745357

47 Maps of rebels old & new in the DRC. Rachel Strohm [online]. 2013 [cit. 2018-07-13]. Dostupné z: https://rachelstrohm.com/2013/02/16/maps-of-rebels-old-new-in-the-drc/

48 DRC: A snapshot of prominent non-state armed groups. Security Briefing [online]. 2017 [cit. 2018-09-04]. Dostupné z: https://www.red24.com/members/intelligence/newsletters_security_briefings/drc_snapshot_prominent_armed_groups11052017.php

49 Mapping rebel groups in the Congo. ROVING BANDIT [online]. 2012 [cit. 2018-07-13]. Dostupné z: http://www.rovingbandit.com/2012/12/mapping-rebel-groups-in-congo.html

The Kellner Family Foundation tohle je generální partner

tohle jsou TOP partneři

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky

PRAHA PRAGUE PRAGA PRAG

KB

Evropská komise Zastoupení v České republice

METROPOLITNÍ UNIVERZITA PRAHA

US embassy

Erasmus+

tohle jsou partneři

VŠE

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

MĚSTSKÁ ČÁST PRAHA 3

Městská část Praha 6

SCIO

Embassy of Canada Ambassade du Canada

AUTO ZRUCKÝ DEALER NISSAN

tohle jsou podporovatelé

interhotel AMBASSADOR ZLATÁ HUSA

UNITED NATIONS Informační centrum OSN v Praze

Microsoft

leo express

T

tohle jsou mediální partneři

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

RESPEKT